

Nordre Land sin høringsuttalelse om fjerning av minimums- og maksimumsverdiene på eiendomsskatt

Symmetrihensynet for innføringen av maksimumsverdien er ikke lenger til stede

Bondevik II-regjeringen fremhevet symmetrihensynet ved innføringen av maksimumsverdien (i st.prp.nr 1 (2003-2004) s 57).

Nordre Land kommune mener at dette hensynet ikke lenger er tilstede. I høringsnotatet anslår departementet at 88 prosent av kraftverkene i 2011 vil ligge over maksimumsverdien, mens det er anslått at kun 4 % ligger under minimumsverdien. Kraftverkene har for lengst "fått igjen det de tapte" på minimumsverdien. Det eneste formålet med maksimumsverdien var å skape "symmetri" med minimumsverdien.

Formålet med reglen er for lengst nådd og Nordre Land kommune mener derfor at regelen må fjernes umiddelbart.

Maksimumsverdien stenger for at hovedmålet med kraftskattereformen blir etterlevd

Ved innføringen av maksimumsverdien var regjeringen opptatt av at kraftverkene "i hovedsak" skulle betale eiendomsskatt etter de ordinære verdsettingsreglene (fremgår også av st.prp. 1 (2003-2004) s 57). Ordningen med maksimumsverdi er per i dag til hinder for dette.

Dette er i seg selv et avgjørende argument for at Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Inntektsfordeling vertskommunene i mellom

I statsbudsjettet for 2011 opplyser Finansdepartementet at en oppheving av maksimumsordningen "vil gi økte eiendomsskatteinntekter til mange av de kommunene som har de største inntektene for eiendomsskatt fra før". Men det er en kjensgjerning at 77 % av Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar sine 172 medlemmer er "minsteinntektskommuner." Nordre Land kommune hadde i 2010 kr 38 911,- i frie inntekter per innbygger. Landsgjennomsnittet var kr 35 687,- (kilde KOSTRA). Nordre Land er ingen rik kraftkommune så eiendomsskatten på kraftanleggene er et viktig bidrag i den generelle kommuneøkonomien og muliggjør tjenesteyting til Nordre Land sine innbyggere.

I 2010 hadde Nordre Land kommune eiendomsskatteinntekter på nesten 12 millioner kroner. Av dette utgjorde eiendomsskatten på kraftverkene ca 10 millioner. Nordre Land kommune har pr 2010 et maksimumsverdi-tap på nesten 2,9 millioner kroner. Dette er store summer som Nordre Land gjerne skulle brukt på tjenester og velferd til sine innbyggere som faktisk avstår sine naturressurser. Eiendomsskatte reglene for kraftanlegg bør ikke utformes med sikte

på å fordele inntekter kommunene i mellom. Det må i tilfelle inntektssystemet fange opp i seg.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Maksimumsverdien avskjærer vertskommunenes rett til en andel av fremtidig verdiskapning

Ved innføringen av maksimumsverdien fremhevet departementet at skatteinntektene skal være med å gi kommunene en andel av den verdiskapningen som vannkraften fører til. Slik maksimumsverdien nå virker, mener Nordre Land kommune at maksimumsverdien avskjærer vår rett som vertskommune til en andel av fremtidig verdiskapning. Kraftforetakene opplever stadig økning i overskuddet, i det overskuddet stiger i takt med kraftprisene. En av grunnene til økte kraftpriser er kvoteregimet og vannkraften har fått en ny merverdi på grunn av sitt miljøfortrinn. Nordre Land som vertskommunen har en legitim rett til en andel av denne verdien, som jo nettopp skyldes naturressursenes økte verdi.

Vertskommunene er med maksimumsverdien imidlertid avskåret fra å eiendomsbeskatte de verdier som økte kraftpriser medfører. Dette er fordi fastsettelsen av maksimumsverdien regnes ut på bakgrunn av syv års gjennomsnittlig produksjon. Produksjon er med andre ord den eneste faktoren som påvirker fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget. En nedgang i produksjon betyr med andre ord en nedgang i kommunenes eiendomsskatteinntekter. Dette til tross for at kraftanleggene i perioder med nedgang i produksjon som oftest opplever en økning i anleggets reelle verdi, siden lav produksjon medfører større kraftetterspørsel og økte spotpriser. Denne verdiøkningen får ikke vertskommunene en del av.

Vannkraften øker stadig i verdi, og superprofitten deles i dag mellom kraftforetakene, herunder eierkommunene, og staten som både eier og skattekreditor for inntektsskatten og grunnrenteskatten. Dette er ikke i tråd med de fordelingsprinsipper som lå til grunn for vedtagelsen av konsesjonslovene i 1917, og langt mindre i tråd med de prinsipper for "benefit sharing" som synes stadig viktigere for EU sin fornybarsatsning.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Maksimumsverdien innebærer at eiendomsskatt blir en lønnsomhetsuavhengig avgift

Nordre Land kommune mener at eiendomsskatt på kraftproduksjon blir en lønnsomhetsuavhengig avgift. Dette er i strid med Stortingets hovedformål med kraftskattereformen i 1997 og målsetningen med de nye takstprinsippene som var å "i større grad enn i dag å treffe markedsverdiene".

Maksimumsverdien bryter også med skatteevneprinsippet. Regleverket hensyntar i utgangspunktet anleggets lønnsomhet og hvilken skattebelastning kraftverkene har evne til å bære, men maksimumsverdiene danner et tak for skattebelastningen. Den er derfor kun en fordel for prosjekter som har forholdsvis høy lønnsomhet, og bryter således med skatteevneprinsippet.

Departementet har i høringsnotatet beregnet andelen kraftverk som ligger over maksimumsverdien til å være 88 % i 2011. Med de siste års kraftpriser vil andelen bare stige. Dette medfører at de detaljerte verdsettingsreglene i skatteloven § 18-5 første ledd, i praksis er uten betydning for annet enn unntakstilfellene. Maksimumsverdiene er heller ikke indeksjustert siden innføringen i 2003, og siden nesten samtlige kraftverk ligger over maksimumsgrensen synker vertskommunens eiendomsskatteinntekter i realverdi hvert eneste år. Dette til tross for at lønnsomheten av kraftanleggene har steget betraktelig i tråd med økende kraftpriser.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

De økonomiske virkningene av ordningen med minimums- og maksimumsverdi var ikke tilsiktet

Ved innføringen av maksimumsverdien presenterte departementet et anslag på langsiktige virkninger av forslaget om innføring av maksimumsverdi og reduksjon i minimumsverdi. Med de forutsetningene som ble lagt til grunn, ble det anslått at maksimumsverdien (og en reduksjon av minimumsverdien) ville utgjøre 10 millioner kroner i reduserte skatteinntekter for vertskommunene årlig. I statsbudsjettet for 2011 ble kommunenes inntektsreduksjon for 2010 opplyst å være 840 millioner kroner. Det er for Nordre Land kommune sin del vanskelig å forstå at regjeringen og Stortinget ville innført maksimumsregelen hvis de hadde vært kjent med størrelsen på de inntektstap som er nå. I tillegg gir maksimumsregelen store avvik på hovedmålsetningen til Stortinget når det gjelder eiendomsskatten på kraftanlegg; nemlig at eiendomsskatten skulle baseres på de reelle omsetningsverdier.

Reglene om minimumsverdi og maksimumsverdi har fått en helt andre virkninger enn det som var tilsiktet og undergraver hovedformålet med kraftskattereformen.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Maksimumsverdien virker konkurransedrivende

Det er kun de største og mest lønnsomme kraftverkene som nyter godt av maksimumsverdien. Dette utgjør en konkurransevridning for blant annet småkraftverk, som ikke nyter godt av en maksimumsverdi ved eiendomsbeskatning.

Videre er maksimumsverdien konkurransevridende i forhold til all øvrig kraftproduksjon. Bioanlegg og andre eiendomsskatteobjekter har ikke samme reglene om maksimumsverdi.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Ordningen med minimums- og maksimumsverdi gir disinsentiver i fornybarpolitikken

Kraftverk som er marginalt lønnsomme vil ikke komme over maksimumsverdien, siden maksimumstaket kun fanger opp de mest lønnsomme kraftverkene. De marginal lønnsomme kraftverkene vil tvert i mot risikere å bli hardere beskattet som en følge av minimumsverdien. Maksimumsverdien bidrar derfor bare til å skape kunstig lave kostnader for de gamle, effektive vannkraftverkene.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.

Grunnrenteskattens og el-sertifikatenes betydning for eiendomsskatten

I 2007 ble grunnrenteskatten økt med 35 prosentpoeng til 30 %. Siden grunnrenteskatten kan trekkes fra i eiendomsskattegrunnlaget, medfører det en reduksjon i vertskommunenes eiendomsskatteinntekter. Tilsvarende virkning vil innføringen av el-sertifikater fra 2012 få. Det er veldig urimelig at vi kommunene som avstår våre naturressurser ikke skal få et vederlag i form av skatteinntekter og konsesjonsinntekter som i en viss grad gjenspeiler den verdiskapningen vår naturressurs har gitt opphav til.

Nordre Land kommunen mener derfor at minimums- og maksimumsverdien bør fjernes.